

DE BOUDELO-ABDIJ TE KLEIN SINAAI

Het Verbond voor Oudheidkundig Bodemonderzoek in Oost-Vlaanderen hervatte in 1981 de opgravingen van de Boudelo-abdij en zette deze verder in 1982-'83. Ditmaal werd het terrein onderzocht ten zuiden van de verdwenen abdijkerk die in 1971-'75 opgetekend was (cf. *Arch. Belg.* 177, 74-77 en 186, 111-113) (fig. 82). Ten zuiden van het schip van de kerk 1 bevond zich het grote pand 2 dat omgeven was door de pandgang 3. In het midden van de zuidelijke gang was het lavatory 4. De waterput 5 hiervan, lag buiten het gebouw. In de westelijke verlenging van deze gang was een portaaltje 6.

In de pandgang werden graven gevonden; een ervan, dat gelegen was bij het lavatory, was in baksteen gemetst G3, in de zandige bodem lagen kloostermoppen in de vorm van drie kruisen. Ten zuiden van deze pandgang lag de refter 7 die oorspronkelijk een verdiep had; het gelijkvloers had dan de functie van voorraadkamer. De muurtjes M verdeelden de ruimte in stapelplaatsen. In een latere fase werd het gebouw in twee gedeeld. De westelijke helft werd uitgebouwd tot een woning 7-8, mogelijk te identificeren met het priorshuis. Op de vierkante kolomvoeten werden ronde zuilen geplaatst en het verdiep verdween bij deze heropbouw. De oostmuur van het zgn. priorshuis en een waterafvoer W1 bevonden zich bovenop een kolomvoet. Ten zuiden van laatstgenoemde woning werden verscheidene funderingen blootgelegd. Enkele ervan waren gebouwd over en in de bedding van een prehistorische beek. Op de plaats E was deze beek door menselijke tussenkomst verbreed. In de aldus ontstane kom werden 240 silex-artefacten gevonden die typologisch tot het Epi-Paleolithicum behoren. In een laag boven deze silexen werden de skeletten van 14 honden gevonden. Een gang 9 lag ten oosten van het lokaal 10 dat een eigenaardige vorm had. Het vierkant vertrekje 11 had in het centrum een paalgat. De muur N was volledig in herbruikte kloostermoppen gemetst. Op de plaats J lag de onderste trede van een trap. Van de muur O was enkel nog de uitbraaksleuf aanwezig. Een houten waterput 12 werd *in situ* aangetroffen. Hij bevatte enkel ongebruikte kloostermoppen en profielstenen. Langs de zuidkant ervan lagen verscheidene kubieke meters ongeglazuurde daktichels. Ten oosten van de refter bevonden zich de grote - 13 - en de kleine - 14 - verwarmde plaats (*calefactorium*) en een ingang met een portaaltje - 15 - die in de verlenging lag van de oostelijke pandgang. Al de voornoemde gebouwen waren voorzien van een waterafvoer W2, kolommen en steunberen langs de zuidzijde.

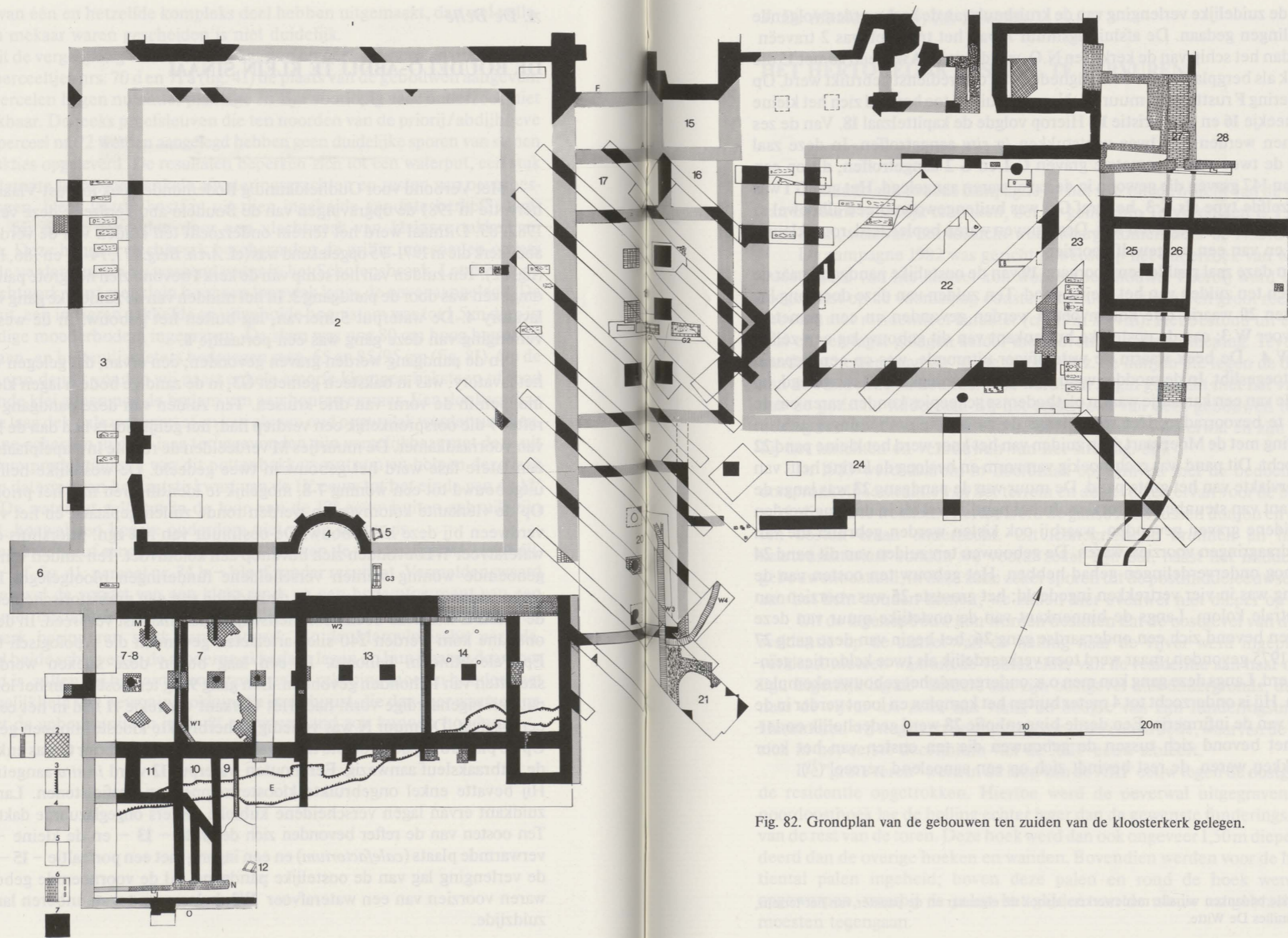

Fig. 82. Grondplan van de gebouwen ten zuiden van de kloosterkerk gelegen.

In de zuidelijke verlenging van de kruisbeuk van de kerk werden volgende vaststellingen gedaan. De afsluitingsmuur **A** van het transept was 2 traveën breder dan het schip van de kerk. Ten N.O. van de muur **A** was een kamer **15** die mogelijk als bergplaats voor benodigheden van de eredienst gebruikt werd. Op de fundering **F** rustte geen muur (?). Naar het zuiden toe bevond zich het kleine bibliotheekje **16** en de sacristie **17**. Hierop volgde de kapittelzaal **18**. Van de zes kolommen werden nog twee voetstukken *in situ* aangetroffen. In deze zaal werden de twee eerste gemetste graven **G 1** en **G 2** aangetroffen, dit op een totaal van 147 graven die gewoon in de zavel waren aangelegd. Het graf **G 1** was van hetzelfde type als **G 3**, het graf **G 2** was buitengewoon breed alhoewel er slechts één dode in begraven was. Deze graven waren bepleisterd, roomkleurig geverfd en van een tongewelf voorzien.

Aan deze zaal paalde een doorgang **19** van de oostelijke pandgang naar de gebouwen ten zuiden van het kleine pand. Ten zuiden van deze doorgang lag de keuken **20** waarin drie kolomvoeten werden gevonden en een gemetste waterafvoer **W 3**; aan de oostelijke buitenkant van dit gebouw lag een zelfde afvoer **W 4**. De beek waarin de waterafvoer uitmonde, was op een bepaald tijdstip toegeslibt. In de modder werd daarna een aanlegkade **21** aangelegd, op het einde van een kanaaltje waarin platbodemse scheepjes konden varen om de keuken te bevoorraden. Het stond langs de zuidelijke omheiningsgracht in verbinding met de Moervaart. Ten zuiden van het koor werd het kleine pand **22** onderzocht. Dit pand was rechthoekig van vorm en besloeg de kleine helft van de oppervlakte van het grote pand. De muur van de pandgang **23** was langs de buitenkant van steunberen voorzien. In het pand zowel als in de gang werden verscheidene graven gevonden, waarbij ook kisten werden gebruikt die van ijzeren draagringsen voorzien waren. De gebouwen ten zuiden van dit pand **24** zullen nog onderverdelingen gehad hebben. Het gebouw ten oosten van de pandgang was in vier vertrekken ingedeeld; het grootste **25** was voorzien van een centrale kolom. Langs de binnenkant van de oostelijke muur van deze gebouwen bevond zich een onderaardse gang **26**; het begin van deze gang **27** werd in 1975 gevonden, maar werd toen verkeerdelijk als twee keldertjes geïnterpreteerd. Langs deze gang kon men o.a. ondergronds het gebouwencomplex verlaten. Hij is onderzocht tot 4 meter buiten het complex en loopt verder in de richting van de infirmerie. Een derde binnenhofje **28** werd gedeeltelijk onderzocht; het bevond zich tussen de gebouwen die ten oosten van het koor opgetrokken waren, de rest bevindt zich op een aanpalend perceel (⁵¹).

⁵¹ Hiermede bedanken wij alle medewerkers alsook de eigenaar en de pachter van het terrein, beiden families De Witte.